

(i) Printed Pages : 4

Roll No. ....

(ii) Questions : 7

Sub. Code :

1	0	0	3	0
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

**Bachelor of Arts (FYUP) 1st Semester
(2125)**

JOURNALISM & MASS COMMUNICATION (In all Mediums)

Paper : Introduction to Mass Communication (JSMDSC1)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 67

Note :— Question No. 1 is compulsory. ONE question must be attempted from each unit.

1. Write a short note on any **SEVEN** out of the following in **50** words:

- (a) Sender and Receiver
- (b) Communication and social change
- (c) Mediated communication
- (d) Intrapersonal communication
- (e) Puppetry
- (f) Importance of reciprocity in communication
- (g) Online advertising
- (h) Feedback
- (i) Types of groups
- (j) Definition of mass
- (k) Natyashastra
- (l) Yakshgana.

7×1=7

UNIT—I

2. Define communication. Explain the various elements of communication with examples.

OR

3. Explain the various forms of communication with examples. 20

UNIT—II

4. Describe the concepts of Sadharanikaran and Sahridayata.

OR

5. Explain the various types of folk music and drama in India. 20

UNIT—III

6. Define persuasion. How is the AIDA formula used to create persuasive messages?

OR

7. Explain the concept and significance of Public Relations. 20

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का उत्तर देना अनिवार्य है।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात पर 50 शब्दों में संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए:

- प्रेषक और प्राप्तकर्ता
- संचार और सामाजिक परिवर्तन
- मध्यस्थ संचार
- अंतःवैयक्तिक संचार
- कठपुतली कला
- संचार में पारस्परिकता का महत्व
- ऑनलाइन विज्ञापन

- (h) प्रतिपुष्टि
- (i) समूहों के प्रकार
- (j) जनसमूह की परिभाषा
- (k) नाट्यशास्त्र
- (l) यक्षगान।

7×1=7

यूनिट-I

2. संचार को परिभाषित कीजिए। संचार के विभिन्न तत्वों को उदाहरणों सहित समझाइए।

अथवा

3. संचार के विभिन्न स्वरूपों को उदाहरणों सहित समझाइए। 20

यूनिट-II

4. साधारणीकरण और सहृदयता की अवधारणाओं का वर्णन कीजिए।

अथवा

5. भारत में लोक संगीत और नाटक के विभिन्न प्रकारों की व्याख्या कीजिए। 20

यूनिट-III

6. अनुनय को परिभाषित कीजिए। प्रेरक संदेश बनाने के लिए AIDA सूत्र का उपयोग कैसे किया जाता है?

अथवा

7. जनसंपर्क की अवधारणा और महत्व की व्याख्या कीजिए। 20

(पंजाबी अनुवाद)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ 'ਤੇ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (a) ਭੇਜਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
  - (b) ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ

- (c) ਵਿਚੋਲਗੀ ਸੰਚਾਰ
- (d) ਅੰਤਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਚਾਰ
- (e) ਕਠਪੁਤਲੀ ਕਲਾ
- (f) ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰਸਪਰਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
- (g) ਔਨਲਾਈਨ ਵਿਗਿਆਪਨ
- (h) ਫੀਡਬੈਕ
- (i) ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
- (j) ਪੁੰਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
- (k) ਨਾਟਸ਼ਾਸਤਰ
- (l) ਯਕਸ਼ਗਾਨ।

7×1=7

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ।

ਜਾਂ

3. ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਓ। 20

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਸਾਧਾਰਣੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸਹਿਰਿਦਯਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਲਈ AIDA ਫਾਰਮੂਲਾ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਜਾਂ

7. ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 20